

**STAROSTWO POWIATOWE
w HAJNÓWCE**
WYDZIAŁ SPRAW SPOŁECZNYCH
17-200 Hajnówka, ul. Aleksego Zina 1
tel. 85 682 48 36
SO.424.1.2024

RPW/16967/2024 P
Data: 2024-10-11

Hajnówka, dnia 11.10.2024 r.

Pani

Katarzyna Czurak
Przewodnicząca
Komisji Spraw Społecznych

Odpowiadając na pismo znak: BR.0012.2.6(4).2024 z dnia 3 września 2024 r.
w załączeniu przekazuję „Informację o sytuacji w zakresie sportu i kultury na terenie powiatu
hajnowskiego”.

NACZELNIK
Wydziału Spraw Społecznych
Nina Łukasik

Informacja o sytuacji w zakresie sportu i kultury na terenie powiatu hajnowskiego

Działalność kulturalna i sportowa prowadzona przez Powiat Hajnowski oparta jest o ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107). Zgodnie z cytowaną ustawą Powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie m. in.: kultury fizycznej i turystyki oraz kultury, ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

W zakresie kultury działania Starostwa realizowane są na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 87), ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292) oraz ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2393). Zadania te mają na celu stworzenie warunków sprzyjających upowszechnianiu kultury. Charakterystycznym elementem naszej kultury jest jej wielokulturowość, która przejawia się w architekturze, obiektach sakralnych, tradycjach i obrzędach, muzyce i sztuce. Zadaniem powiatu jest wspieranie bogatych walorów naszej wielokulturowości i zachowania ich dla następnych pokoleń.

Jako powiat nie prowadzimy instytucji kultury. Nasze działania polegają na wspieraniu zadań w ramach ogłaszanych konkursów na zadania publiczne, do których mogą aplikować organizacje pozarządowe chcące realizować te zadania. Realizując zadanie przypisane staroście art. 12 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zakupiono znaki informujące o tym, iż zabytek podlega ochronie. Poinformowano właścicieli zabytków o możliwości składania do starosty wniosku o oznakowanie zabytku. W 2023 roku na wniosek właściciela zabytku wydano 1 decyzję o umieszczeniu znaku na zabytku nieruchomym, a w 2024 roku nie złożono wniosków.

W zakresie sportu działania prowadzone są głównie w oparciu o ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2048 z późn. zm.). Prowadzona jest ewidencja Uczniowskich Klubów Sportowych oraz klubów sportowych nie prowadzących działalności gospodarczej, a także sprawowany jest nadzór nad działalnością stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków. Rozwój kultury fizycznej i sportu istotny jest ze względu na konieczność propagowania zdrowego stylu życia naszego społeczeństwa, w tym szczególnie młodzieży.

Do zadań powiatu należy również wykonywanie czynności wynikających z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491) w zakresie kultury, sportu i rekreacji.

Pomoc finansowa powiatu ze środków własnych w formie dofinansowania lub dotacji umożliwia wspieranie realizacji różnych przedsięwzięć kulturalnych i sportowych o charakterze powiatowym (konkursów, przeglądów, festiwali, warsztatów artystycznych, organizacji świąt regionalnych, wystaw itp.).

Powiat Hajnowski charakteryzuje się również aktywną działalnością szeregu stowarzyszeń i fundacji skupiających miłośników regionu. Ich głównym zakresem działalności jest kultywowanie lokalnej tradycji poprzez organizowanie i uczestnictwo w różnego rodzaju festiwalach i wydarzeniach kulturalnych, a także działalność w zakresie sportu i aktywnego trybu życia.

FINANSE

W 2023 roku na działalność kulturalną przeznaczono w budżecie powiatu hajnowskiego 75 720,89 zł, co stanowi 0,08% wydatków ogółem, natomiast na kulturę fizyczną i sport przeznaczono 37751,80 zł, co stanowi 0,04% wydatków ogółem. Do dnia 30 września 2024 r. na działalność kulturalną przeznaczono w budżecie powiatu hajnowskiego 77 439,08 zł, co stanowi 0,04% wydatków ogółem, natomiast na kulturę fizyczną i sport przeznaczono 36 277,88 zł, co stanowi 0,02% wydatków ogółem.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nałożyła na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek corocznego uchwalania programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz ogłaszania otwartych konkursów ofert na

realizację zadań.

Zarząd Powiatu Hajnowskiego corocznie ogłasza otwarte konkursy i udziela dotacji na realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego. W 2023 i 2024 roku na dotacje wydatkowano środki zgodnie z poniższą tabelą:

Sfery	ROK 2023	ROK 2024
Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	55 080	60 000
Kultura fizyczna i sport	18 000	27 000

W 2023 roku zrealizowano następujące zadania:

1. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Okręg Podlaski na organizację zadania: Poznaj Polskę w kwocie 7 000,00 zł
2. Polski Związek Niewidomych Okręg Podlaski na organizację zadania: Niewidomi w kręgu sztuki w kwocie 2 080,00 zł
3. Ochotnicza Straż Pożarna w Hajnówce na organizację zadania: Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Hajnówce w kwocie 18 000,00 zł
4. Stowarzyszenie „Miłośnicy Muzyki Cerkiewnej” na organizację zadania: 42. Międzynarodowy Festiwal Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej w kwocie 18 000,00 zł
5. Stowarzyszenie Miłośników Kultury Ludowej w Czeremsze na organizację zadania: XXVIII EthnoFestiwal Czeremcha Wielu Kultur i Narodów w kwocie 3 000,00 zł
6. Hajnowska Fundacja Muzyki Kameralnej i Organowej na organizację zadania: Spotkania z muzyką kameralną i organową w kwocie 3 000,00 zł
7. Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego na organizację zadania: Uczczenie Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego w kwocie 3 000,00 zł
8. Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego na organizację zadania: Konkurs Poezji Religijnej im. Ks. Prałata Mariana Świerszczyńskiego w kwocie 1 000,00 zł
9. Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Hajnówce na organizację zadania: Organizacja zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży z Powiatu Hajnowskiego w kwocie 8 000,00 zł
10. Miejski Klub Sportowy Hajnówka na organizację zadania: Uczestnictwo i rywalizacja dzieci i młodzieży w siatkówce 2022 r. w kwocie 10 000,00 zł

W 2024 roku przyznano dotacje na realizację następujących zadań:

1. Stowarzyszenie Kulturalne Tybel na organizację zadania: 6.Plener malarsko-rzeźbiarski w kwocie 2 000,00 zł;
2. Stowarzyszenie Muzeum i Ośrodek Kultury Białoruskiej na organizację zadania: I tam żywuc ludzi w kwocie 2 000,00 zł;
3. Polski Związek Niewidomych Okręg Podlaski na organizację zadania: Spotkania z tradycją i kulturą w kwocie 2 000,00 zł;
4. Ochotnicza Straż Pożarna w Hajnówce na organizację zadania: Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Hajnówce w kwocie 18 000,00 zł;
5. Stowarzyszeniu Miłośnicy Muzyki Cerkiewnej na organizację zadania: 43. Międzynarodowy Festiwal Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej w kwocie 12 000,00 zł;
6. Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Hajnówce na organizację zadania: Poznajemy Polskę w kwocie 5 000,00 zł;
7. Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Puszcza Białowieska na organizację zadania: XVI Przegląd Haftu i Koronki Powiatu Hajnowskiego 2024 w kwocie 2 000,00 zł;
8. Stowarzyszenie Dawne Podlasie na organizację zadania: Adaptacja izby chłopskiej z lat 40-50 XX wieku oraz postawienie pieca glinianego z izbie z 1868 r. w skansenie w Puchłach w kwocie 3 000,00 zł;
9. Stowarzyszenie Miłośników Kultury Ludowej w Czeremsze na organizację zadania: XXIX

- EthnoFestiwal Czeremcha Wielu Kultur i Narodów w kwocie 2 000,00 zł;
10. Stowarzyszenie Nasza Szkoła na organizację zadania: Tradycje przodków wciąż żywe 2 w kwocie 2 000,00 zł;
 11. Hajnowska Fundacja Muzyki Kameralnej i Organowej na organizację zadania: „Spotkania z muzyką kameralną i organową” w kwocie 5 000,00 zł;
 12. Parafia Prawosławna Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny w Dubinach na organizację zadania: Warsztaty teatralne „Kukielkowa szkoła – Labirynt wzorów wartości i emocji w teatralnym świecie” w kwocie 2 000,00 zł;
 13. Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego na organizację zadania: Uczczenie Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego w kwocie 2 000,00 zł;
 14. Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego na organizację zadania: Konkurs Poezji Religijnej im. Ks. Prałata Mariana Świerszczyńskiego w kwocie 1 000,00 zł;
 15. Uczniowski Klub Sportowy Unia Hajnówka na organizację zadania: Zakup ringu podłogowego do sparingów i turniejów bokserskich w kwocie 4 800,00zł;
 16. Miejski Klub Sportowy Hajnówka na organizację zadania: Uczestnictwo i rywalizacja dzieci i młodzieży w siatkówce 2024 w kwocie 9 000,00 zł;
 17. Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Hajnówce na organizację zadania: Organizacja zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży z Powiatu Hajnowskiego w kwocie 9 000,00 zł;
 18. Stowarzyszenie Nasza Szkoła na organizację zadania: Wspieranie i upowszechnianie sportu w dyscyplinie piłki siatkowej wśród uczniów II LO z DNJB w Hajnówce w kwocie 4 200,00 zł.

Rada Powiatu Hajnowskiego Uchwałą Nr XVII/152/16 z dnia 23 czerwca 2016 r. wyraziła zgodę na powierzenie bibliotece publicznej, której organizatorem jest Gmina Miejska Hajnówka, wykonywanie zadań powiatowej biblioteki publicznej. W 2023 i 2024 roku zostały podpisane porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Miejskiej Hajnówka prowadzenia przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Hajnówce zadań powiatowej biblioteki publicznej. W ramach zawartych porozumień w każdym roku zostały przekazane kwoty w wysokości 10 000,00 zł na realizację następujących zadań:

- 1) gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych służących obsłudze potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych, zwłaszcza dotyczących wiedzy o własnym regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy;
- 2) pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno – bibliograficznego, organizowanie obiegu wypożyczeń międzybibliotecznych, sporządzanie i rozpowszechnianie informacji bibliograficznych i dokumentacyjnych oraz innych materiałów informacyjnych o charakterze regionalnym;
- 3) udzielanie bibliotekom gminnym z terenu powiatu hajnowskiego pomocy instrukcyjno – metodycznej i szkoleniowej;
- 4) sprawowania nadzoru merytorycznego w zakresie realizacji przez gminne biblioteki publiczne zadań określonych w art. 27 ust. 5 ustawy o bibliotekach.

Rada Powiatu Hajnowskiego Uchwałą Nr XXXIII/270/2023 z dnia 9 lutego 2023 roku określiła zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków położonych lub znajdujących się na obszarze powiatu hajnowskiego. Zarząd Powiatu Hajnowskiego Uchwałą Nr161/365/2023 z dnia 20 lutego 2023 roku ogłosił nabór wniosków o udzielenie w 2023 r. dotacji z dofinansowaniem z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych lub znajdujących się na obszarze powiatu hajnowskiego. Wpłynęło 9 wniosków, a wszyscy wnioskujący zadeklarowali wymagany wkład własny w wysokości minimum 2%.

W ramach rządowego programu odbudowy zabytków, Powiat Hajnowski otrzymał dofinansowanie w kwocie 1 976 679,61 zł z przeznaczeniem na prace remontowe i konserwatorskie dla 9 zabytków z regionu:

1. Remont zabytkowego budynku mieszkalnego w Gnilecu – kwota dofinansowania: 42 000,00 – realizacja zadania do 31.12.2024 roku
2. Prace remontowo-konserwatorskie przy zabytkowym drewnianym Wiatraku holenderskim w Koryciskach - kwota dofinansowania: 100 000,00 – realizacja zadania do 31.10.2025 roku
3. Wymiana pokrycia dachowego w zabytkowym budynku dworca Białowieża Towarowa - kwota dofinansowania: 150 000,00 – zadanie zostało zrealizowane w 2024 roku
4. Remont cerkwi p.w. Św. Braci Machabeuszów na Krynocze, kwota dofinansowania: 294 956,97 - realizacja zadania do 30.11.2025 roku
5. Renowacja stolarki drzwiowej kościoła p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Hajnówce - kwota dofinansowania: 147 000,00 - zadanie zostało zrealizowane w 2024 roku
6. Modernizacja ogrodzenia zabytkowego cmentarza prawosławnego w Lewkowie Nowym - kwota dofinansowania: 141 000,00 – zadanie zostało zrealizowane w 2024 roku
7. Wymiana instalacji elektrycznej w budynku cerkwi prawosławnej Podwyższenia Krzyża Pańskiego w Narwi - kwota dofinansowania: 140 000,00 - realizacja zadania do 29.08.2025 roku
8. Wymiana stolarki okiennej w cerkwi p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego w Orzeszkowie - kwota dofinansowania: 62 722,64 - realizacja zadania do 31.10.2024 roku
9. Wymiana stolarki okiennej oraz pokrycia dachowego na budynku cerkwi p.w. Św. Męczennika Jerzego w Siemianówce - kwota dofinansowania: 899 000,00 - realizacja zadania do 18.04.2025 roku

Zarząd Powiatu Hajnowskiego Uchwałą Nr 176/402/2023 z dnia 2 sierpnia 2023 roku ogłosił drugi nabór wniosków o udzielenie dotacji z dofinansowaniem z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych lub znajdujących się na obszarze powiatu hajnowskiego. W ramach naboru wpłynął wniosek Parafii Prawosławnej pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny w Dubinach na Remont elewacji zewnętrznej cerkwi Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny w Dubinach w kwocie 391 754,12 zł. Wnioskujący zadeklarował wymagany wkład własny w wysokości 2%. W ramach drugiego naboru wniosków do rządowego programu odbudowy zabytków, Powiat Hajnowski otrzymał dofinansowanie w kwocie 391 754,12 zł z przeznaczeniem na Remont elewacji zewnętrznej cerkwi Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny w Dubinach. Zadanie zostało zrealizowane w 2024 roku.

Starostwo Powiatowe w Hajnówce w 2023 roku uczestniczyło w realizacji projektu „Organizator sportu w środowisku wiejskim”. Projekt w szczególności promował i wspierał organizację wszystkich tych przedsięwzięć, które wpływały na poprawę aktywności fizycznej zwłaszcza ludzi młodych, przeciwdziałał patologiom społecznym oraz promował zachowania prospołeczne i patriotyczne.

Główne cele projektu:

1. stymulowanie mieszkańców wsi i małych miasteczek do udziału w różnych formach sportowej aktywności bez względu na wiek i aktualną sprawność fizyczną;
2. tworzenie warunków do aktywnego spędzania wolnego czasu;
3. zwiększenie poziomu aktywności fizycznej mieszkańców wsi i małych miasteczek celem podnoszenia ich indywidualnego poziomu sprawności fizycznej;
4. promowanie prozdrowotnych, społecznych, wychowawczych i edukacyjnych wartości sportu;
5. wyszukiwanie dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo, wspieranie ich uczestnictwa w systematycznych formach aktywności;
6. promowanie wolontariatu i postaw fair play w sporcie;
7. współpraca z samorządami terytorialnymi wszystkich szczebli oraz innymi organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz sportu w środowisku wiejskim,
8. wykorzystywanie istniejącej bazy sportowej;
9. edukacja patriotyczna poprzez sport, promowanie idei olimpizmu i osiągnięć polskich

olimpijczyków.

Projekt był realizowany w okresie od 1.03.2023 r. do 31.12.2023 r. we współpracy z Wojewódzkim Zrzeszeniem LZS jako operatorem wojewódzkim. Zatrudnione były na umowę zlecenia dwie osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia do prowadzenia zajęć sportowych. Dofinansowanie wynagrodzenia organizatora ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki wyniosło 1600,00 zł brutto miesięcznie przez 10 miesięcy, natomiast kwota dofinansowania ze strony Powiatu Hajnowskiego wyniosła 500,00 zł brutto miesięcznie.

Rada Powiatu Hajnowskiego w dniu 1 września 2011 r. podjęła Uchwałę Nr VIII/56/11 w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu w Powiecie Hajnowskim. Dotację celową z budżetu powiatu mogą otrzymywać kluby sportowe prowadzące działalność na terenie powiatu przez okres minimum 3 lat i niedziałające w celu osiągnięcia zysku. Zgodnie z powyższą uchwałą rozwój sportu w Powiecie Hajnowskim może być realizowany poprzez:

- 1) udzielanie dotacji na rzecz klubów sportowych, która mają służyć realizacji celu publicznego jakim jest poprawa warunków uprawiania sportu przez członków klubu sportowego uczestniczącego we współzawodnictwie sportowym w określonych dyscyplinach sportowych oraz zapewnienie społeczności lokalnej dostępności do działalności sportowej prowadzonej przez klub,
- 2) świadczeń rzeczowych polegających na udostępnianiu klubom sportowym powiatowych obiektów i urządzeń sportowo – rekreacyjnych na zajęcia lub imprezy sportowe,
- 3) podejmowanie wspólnie z klubami sportowymi przedsięwzięć promujących Powiat na warunkach określonych każdorazowo w umowach zawieranych z klubami sportowymi.

W roku 2023 i w roku 2024 kluby sportowe nie składały wniosku o dotację w oparciu o ww. uchwałę.

OCZEKIWANIA I POTRZEBY

Zachowanie dziedzictwa kulturowego i rozszerzenie zadań upowszechniających kulturę i sport umożliwia samorządowi podjęcie szeregu działań w tym zakresie. W celu realizacji tych działań wskazane jest:

1. Zwiększenie środków finansowych na realizację zadań z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego.
2. Zwiększenie środków finansowych na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu, w tym na organizację imprez sportowych dla dzieci i młodzieży.
3. Kontynuowanie działań w celu zwiększenia zainteresowania właścicieli zabytków potrzebą ich oznakowania.
4. Promowanie zespołów artystycznych i sportowców z terenu Powiatu Hajnowskiego.

NACZELNIK
Wydziału Spraw Społecznych
Nina Łukasik